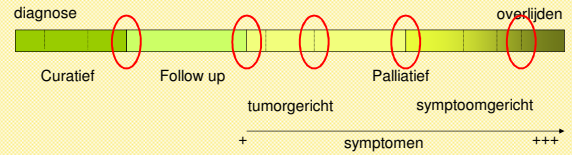

Schokbrekers in de communicatie met de patiënt en hun naasten

Christien de Jong, psychotherapeut / trainer
Amsterdams Instituut voor Gezins- en Relatietherapie
christiendejong@hetnet.nl

Distress rond overgangen in het ziekteproces

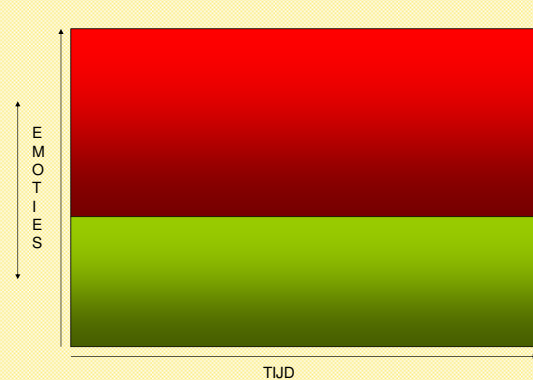
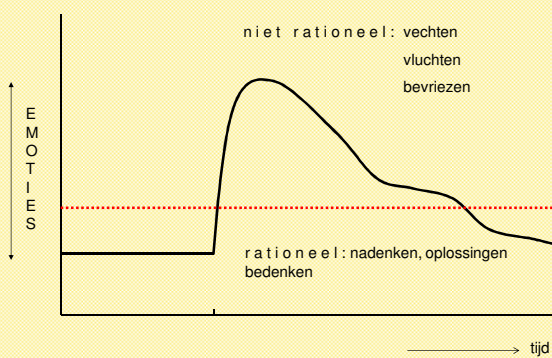
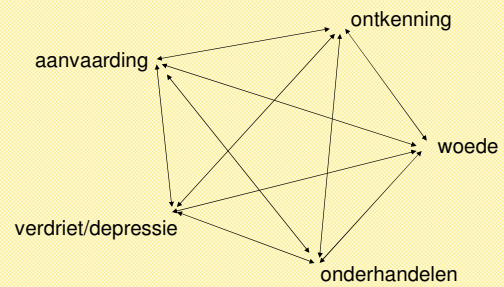

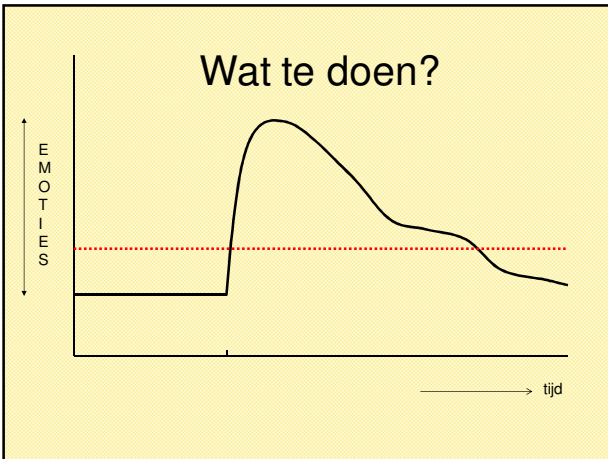
Emotionele 'ontregeling' na (te) plotselinge overgangen in het ziekteproces

- Overgang naar een volgende fase roept 'rouw'reacties op: ontkenning, boosheid, angst, verdriet, onderhandelen
- Zowel bij de patiënt als bij de familie: hun reacties lopen vaak niet synchroon
- Copingstrategieën die in eerdere fase functioneel waren, moeten in nieuwe fase worden aangepast

Verwerkingsreacties

naar: E. Kübler-Ross - rouwreacties

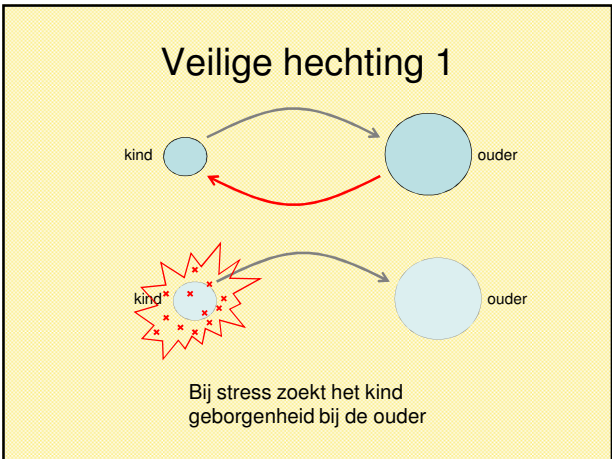

De belangrijkste voorspeller voor psychotrauma is ontbrekende *verbondenheid* tijdens of kort na de schokkende gebeurtenis.

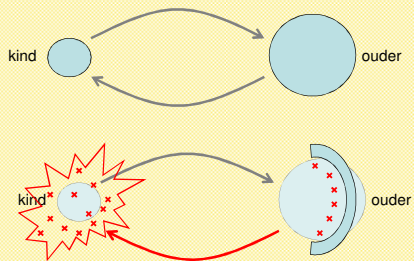
Wat gebeurt er als verbondenheid ontbreekt?

Hoe leren we eigenlijk in het leven met heftige emoties om te gaan?

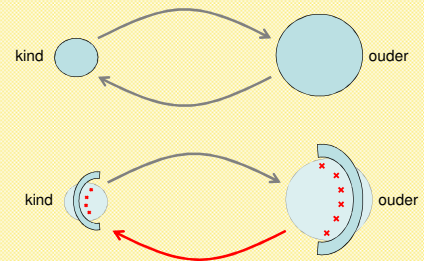

Veilige hechting 2

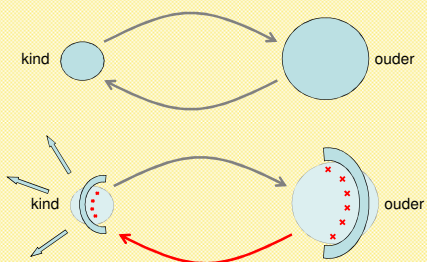
De ouder biedt troost door 'emotionele punctie': een *geordende* reflectie van de binnenwereld van het kind

Veilige hechting 3

Het kind *internaliseert* het vermogen emotionele ervaringen onder woorden te brengen en te ordenen ..

Veilige hechting 4

.. en springt weer van schoot om nieuwe uitdagingen aan te gaan

Schokbreker 1:
Emotionele punctie

Emotionele punctie

1. Reflecteren in eigen woorden wat de patiënt heeft gezegd:
 - U zegt: gevoel + feit + ?
 - Open vragen
2. Ordenen van de gedachten en gevoelens van de patiënt
 - Wat is voor u het belangrijkste?
3. Plan maken: wat kan u helpen?

Emotionele punctie: waarom zo belangrijk?

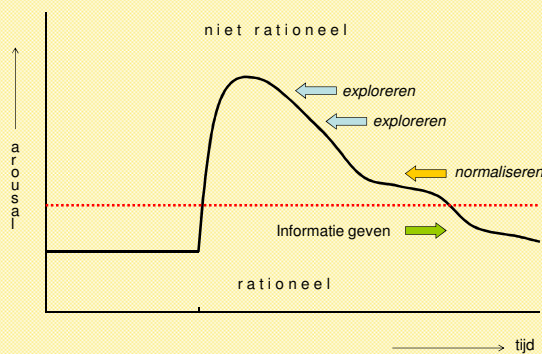
- Onder stress (van bijv. kanker) neemt ons vermogen af om situaties helder in te schatten
- Als een ander helpt de situatie te verhelderen, kunnen we weer beter beschikken over ons vermogen problemen op te lossen

Schokbreker 2: Normaliseren

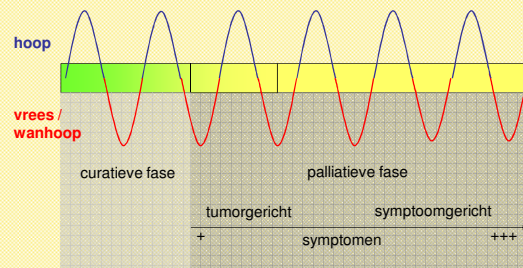
Normaliseren

Uw reactie is een begrijpelijke, normale reactie:

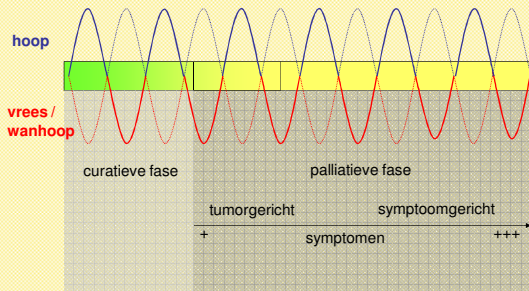
- Op deze abnormale situatie van de ziekte/ behandeling (*situatie*)
- Voor iemand zoals u (kenmerken van de *persoon*)

Hoop en vrees

Hoop en vrees: 'schaken op twee borden tegelijk'

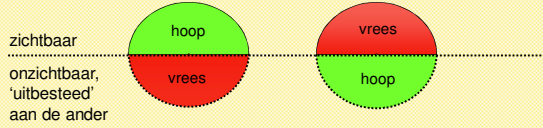

Focus van hoop verschuift

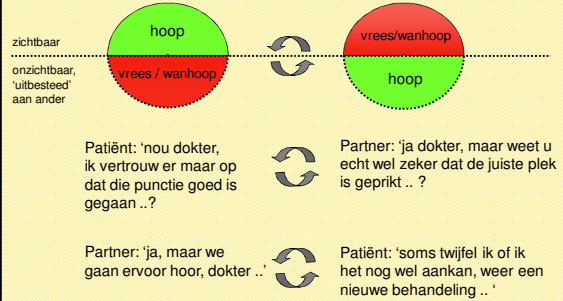
McIntyre & Chaplin, 2001

- Lange(re) overleving
- Kwaliteit van leven ('comfort')
- Waardigheid ('worth')
- Verbondenheid ('attachment')

Patiënt en partner: 'verdelen' van hoop en vrees

Patiënt en partner: 'verdelen' van hoop en vrees

Schokbreker 3:

Valideren:

benoem de *krachtige* kanten van de patiënt / naaste in de strijd tegen de ziekte

Schokbreker 4:

Help hoop en vrees te verwoorden in een *wens* naar naasten / het behandelteam

Schokbrekers

- 1 : Emotionele punctie
- 2 : Normaliseren
- 3 : Benoem de *krachtige* kanten van de patiënt / naaste in de strijd tegen de ziekte
- 4 : Help hoop en vrees te verwoorden in een *wens* naar naasten / het behandelteam

Dank voor uw aandacht!

christijndejong@hetnet.nl